

Opinie

Middelbaar onderwijs beter? Begin bij kleuters

Dat de reken- en taalvaardigheden van jongeren onder de maat zijn, is vastgesteld door de Inspectie en het kabinet. De oplossing? Die zit bij de allerjongsten, stelt de **Werk- en steungroep kleuteronderwijs**.

De Onderwijsinspectie en de regering constateren dat de basisvaardigheden lezen, schrijven en rekenen in het mbo en de onderbouw van het voortgezet onderwijs verder achteruitgaan. Op 29 juni spreken regering en Tweede Kamer hierover. Daarom bieden wij op 23 juni de Kamer een manifest aan: 'Uit de onderwijscrisis? Begin bij het kleuteronderwijs.'

Natuurlijk verdienen lezen, schrijven en rekenen in het mbo en het voortgezet onderwijs alle aandacht. Maar wie deze vaardigheden duurzaam wil verbeteren, moet kijken naar de basis waarop ze worden gebouwd: de kleuter-tijd. Dat klinkt misschien verrassend. Toch laat een van ons in zijn boek over de leescrisis zien dat kleuters de afgelopen decennia vaak zijn aangesproken op vaardigheden waarvoor zij nog niet rijp zijn. Een paar voorbeelden: kleuters zouden eenvoudige zinnen van ten hoogste één regel lengte vlot en begrijpend moeten kunnen lezen, terwijl daar woorden als broodmes, ramen en ballen in moeten voorkomen. Dat lezen zou niet woord voor woord mogen, maar in woordgroepen moeten; ze zouden boodschappenlijstjes moeten kunnen schrijven; ze zouden letternamen moeten kennen. Nog vóór groep 1 zouden ze al tien letters moeten herkennen. Sommige scholen gaan zelfs zo ver dat kleuters worden geoefend in lettercombinaties als oe en ij. Dit soort aanbevelingen werd verdedigd met het idee dat kleuters 'schoolrijp gemaakt' moeten worden. Projecten worden ontwikkeld, maar kinderen ontwikkelen zich.

Wie dat over het hoofd ziet en kinderen vaardigheden aanbiedt

▲ Laat kleuters vooral op eigen niveau basisvaardigheden leren.

Kleuters zijn te vaak aangesproken op vaardigheden waar ze niet rijp voor zijn

waar ze nog niet aan toe zijn, bereikt meestal geen leerwinst. Wel frustratie en tegenzin. Volgens ons is dat een van de oorzaken van het afnemende leesplezier.

Een kleuter die dagelijks met letters en woordjes bezig moet zijn zonder daar iets van op te stecken, gaat letters en lezen al snel vervelend vinden. Wat móét, krijgt zelden een tweede kans. En kinderen die onderwijs krijgen boven hun ontwikkelingsniveau, missen juist het onderwijs waar ze wél aan toe zijn. Voor rekenen gaat het dan om activiteiten als tellen en ordenen: van klein naar groot, van licht naar zwaar. Voor lezen en schrijven gaat het om spelen met klanken en vormen: rijmen, woorden in klanken hakken; rijgen,

doolhoven maken. Zonder letters. Want letters staan voor klanken en hebben een vorm.

Wij pleiten daarom voor kleuteronderwijs op kleuterniveau: ontwikkelingsvolgend onderwijs. Dat betekent niet afwachten tot kinderen vanzelf iets leren. Je biedt gericht onderwijs in de voorwaarden voor lezen, schrijven en rekenen: met tellen en ordenen in plaats van getallen. Met klanken en vormen in plaats van letters. Als we kinderen blijven volgen in hun ontwikkeling, ook in het verdere basisonderwijs, het mbo en het voortgezet onderwijs – kunnen de problemen met de basisvaardigheden binnen acht tot tien jaar structureel worden opgelost. Niet van bovenaf door alsmat te proberen iets te proppen in jongeren die zich daar al jaren terug voor hebben afgesloten, maar van onderop door kleuters kleuters te laten zijn, jonge schoolkinderen jonge schoolkinderen te laten zijn.

Wij kiezen voor een andere onderwijscultuur. U ook?

■ Inge Verkouw, voorzitter kern-groep WSK.

BRIEF VAN DE DAG

Gianni Infantino doet gewoon wat van hem verlangd wordt

Het WK voetbal is in volle gang en de commentaren zijn vooraf al uitgetekend: constante kritiek op de FIFA en vooral op voorzitter Gianni Infantino. Maar als we de emotie weglaten en naar de feiten kijken, doet hij simpelweg wat van een topman wordt verwacht. Hij is bezig de financiële omzet te verhogen. Flink winst maken en daar zelf financieel beter van worden. Dat is wat elke topman van een miljardenorganisatie doet. Daarnaast wordt hem verweten dat hij Donald Trump naar de mond praat. Natuurlijk doet hij dat. Slijmen bij wereldleiders is pure noodzaak voor zo'n toernooi – Mark Rutte doet met succes hetzelfde. En de kritiek op het Amerikaanse immigratiebeleid hoort niet bij Infantino thuis. De FIFA

gaat niet over de grenscontrole. Dat een scheidsrechter mogelijk geweigerd wordt, is treurig, maar een toernooi van deze omvang misloopt je daar niet om. Het idee is en blijft een mondiaal sportfeest, net als de Olympische Spelen. Daar horen cultvoetballers en verrassingen bij. Het is populair om Infantino te verketteren; analisten praten elkaar blindelings na. Ondertussen zie ik een prachtig toernooi. Perfect georganiseerd, gemakkelijke wedstrijden en de stadions zitten vol. Peperduur, jazeker. Maar het oogt als een groot feest. Infantino is een gladde glipper, maar de organisatie staat. En dat Nederland straks wereldkampioen wordt, daar kan zelfs hij niets aan veranderen.

Jeroen van Baaren, Haarlem

DE KWESTIE

Veehouderijen die binnen een kilometer van een natuurgebied gevestigd zijn, moeten behoorlijk inkrimpen. Dat staat in uitgelekte plannen van het kabinet over het stikstofbeleid. Belangenorganisatie LTO (Noord) is kritisch. In de Kwestie leggen we onze lezers deze stelling voor: met belangenbehartigers als LTO wordt het stikstofprobleem nooit opgelost.

De gewone boer heeft niets aan LTO

LTO is er voor de grote zuivelreuzen en veevoederbedrijven, niet voor de boeren. Er zijn genoeg boeren die zich wel willen aanpassen aan de stikstofregels. Die worden gewoon in de steek gelaten door de LTO.

Michel de Lang

Gelijke stikstofgrens EU

Eerst de stikstofgrenzen over Europa gelijk maken, dan spelen we een eerlijk spel naar de veehouders. Dan is het gemakkelijker om met LTO aan tafel te zitten.

Marco Tangelder

Steun het nu allemaal

Het wordt tijd dat heel Nederland, dus ook LTO, achter de plannen gaat staan om Nederland van het stikstofslot te krijgen.

Peter van de Bunt

Dreigen en bedreigen moet eens afgelopen zijn

Nederland is veel te klein voor zo veel veehouderijen. Er moet flink het mes in, anders gaat de natuur hier helemaal kapot. Het dreigen en bedreigen door veehouders moet ook maar eens snel afgelopen zijn. Boeren behoren tot de rijkste bevolkingsgroep van Nederland. Bovendien ontvangt de sector jaarlijks miljarden aan subsidies. Zonder boeren zal Nederland pas een mooi land zijn.

▲ Uitrijden van mest.

Meer natuur, minder stikstof, minder dierenleed en meer ruimte voor woningen.

John Pronk

Boeren hebben gelijk

Vreemd dat we in Nederland een andere rekenmethode gebruiken dan in de ons omringende landen. Ik geef de boeren groot gelijk dat ze in verweer komen. Wat moet er in Nederland nog meer kapotgemaakt worden? Stop met de papieren regels en pas het beleid aan.

Francien Jansen-Vaessen

Allemaal voor de export

We worden in Nederland gegijzeld door de boerenlobby en de agro-industrie. Ze hebben een indrukwekkend marketingapparaat. Wij zitten met de ellende die zij produceren voor het buitenland.

Kees Eerten

Vast aan Europese norm

Wat je ook vindt: we zitten in dit land vast aan Europese normen. Je zult hoe dan ook de stikstofuitstoot naar beneden moeten brengen, wil je kunnen bouwen voor onze kinderen. Keihard feit is dat landbouw veruit de grootste oorzaak van de uitstoot is. Kies maar, zou ik zeggen.

W. Bronsgeest

META'S THREADS BEREIKT HALF MILJARD MAANDELIJKSE BEZOEKERS

